

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 20.2.2014
COM(2014) 97 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET

**Första fasen av genomförandet av ramdirektivet om en marin strategi
(direktiv 2008/56/EG)**

**Europeiska kommissionens bedömning och vägledning
{SWD(2014) 49 final}**

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET

Första fasen av genomförandet av ramdirektivet om en marin strategi (direktiv 2008/56/EG)

Europeiska kommissionens bedömning och vägledning

Lite drygt fem år efter det att ramdirektivet om en marin strategi trädde i kraft markerar denna rapport slutet på den första fasen av genomförandet då man också fastställde ambitionsnivån. Datasamlings- och analysarbetet saknar motstycke och medlemsstaterna har under arbetets gång lämnat bedömningar av tillståndet hos sina hav (en inledande bedömning), fastställt vad de anser vara en ”god miljöstatus” hos sina marina vatten och satt upp ett antal mål för att överbrygga luckan mellan den rådande situationen och var de vill vara 2020, då god miljöstatus ska ha uppnåtts. Arbetet har också möjliggjort en bred offentlig diskussion om skyddet av den marina miljön. En rik kunskap om våra hav och oceaner har samlats in och arbetet har även gett upphov till vidare regionalt samarbete, särskilt genom regionala havskonventioner. Samtidigt visar kommissionens bedömning av medlemsstaternas rapport att det finns anledning till oro. Medlemsstaternas arbete med att definiera en god miljöstatus och deras metoder för att göra detta har generellt sett en för låg ambitionsnivå och tar ofta inte hänsyn till befintliga skyldigheter och normer. Definitionen av god miljöstatus är inte heller konsekvent inom unionen, inte ens mellan angränsande länder inom samma marina region.

I december 2013 hade alla utom ett fåtal av de berörda medlemstaterna rapporterat till kommissionen.¹ Uppgifterna i denna rapport speglar det faktum att data endast finns delvis tillgängliga från vissa medlemsstater och att en medlemsstat inte har rapporterat alls. Kommissionen har inlett överträdelseförfaranden när så har varit nödvändigt. Parallellt med rättsliga åtgärder kommer kommissionen att överväga hur den ska förmedla bedömningen och vägledningen till de medlemsstater som inte omfattas av denna rapport, när dessa medlemsstater har lämnat in en fullständig rapport.

Baserat på denna analys innehåller rapporten vägledning² i form av rekommendationer som ska genomföras på EU-nivå samt regional och nationell nivå. I stället för att råda medlemsstaterna att lämna in en ny rapport i de fall brister har konstaterats presenterar kommissionen i denna rapport och i det åtföljande arbetsdokumentet en proaktiv och framtidsinriktad strategi. Syftet är att lämna konkret vägledning om hur de identifierade problemen bör lösas och göra det framtida genomförandet mindre kostsamt och mer effektivt.

I det arbetsdokument från kommissionens avdelningar³ som åtföljer denna rapport ges en mer detaljerad analys av medlemstaternas rapportering av direktivets elva kvalitativa deskriptorer

¹ Se arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar: *First steps in the implementation of the Marine Strategy Framework Directive – Assessment in accordance with Article 12 of Directive 2008/56/EC* när det gäller situationen för medlemsstaternas rapportering. Kustlösa medlemsstater behöver inte rapportera enligt ramdirektivet om en marin strategi.

² Enligt kravet i artikel 12 i ramdirektivet om en marin strategi.

³ Arbetsdokument från kommissionens avdelningar: *First steps in the implementation of the Marine Strategy Framework Directive – Assessment in accordance with Article 12 of Directive 2008/56/EC*.

av den marina miljön (t.ex. biologisk mångfald, främmande arter, fisk, sunda näringsvävar, främmande ämnen, avfall, undervattensbuller) tillsammans med mer detaljerade rekommendationer och särskilda landspecifika bedömningar och rekommendationer. Senare under 2014 kommer kommissionens gemensamma forskningscentrum (JRC) att göra ingående bedömningar av mer tekniska aspekter av medlemsstaternas rapportering. Europeiska miljöbyrån kommer också att dra slutsatser om det allmänna tillståndet hos den marina miljön i Europa.

1. DE EUROPEISKA HAVENS TILLSTÅND

Europas hav är sammanlagt större än dess landyta och rymmer ett rikt, bräckligt och unikt marint liv, som till stor del fortfarande är okänt. De marina ekosystemen belastas alltmer av mänskliga aktiviteter både på land och till havs eftersom 41 % av EU:s befolkning lever i kustregioner och de ekonomiska verksamheter som är beroende av den marina miljön ökar. Medlemsstaternas rapporter bekräftar också att EU:s hav inte har en ”god miljöstatus”.

Det finns ett antal olika skäl till dessa resultat, i synnerhet följande:

- 39 % av bestånden i nordöstra Atlanten och 88 % av bestånden i Medelhavet och Svarta havet är fortfarande överfiskade, och situationen förbättras endast långsamt⁴.
- Föroreningarna i den marina miljön har minskat i vissa fall, men generellt sett ligger nivåerna för näringsämnen och vissa farliga ämnen fortfarande över godtagbara gränser. Problemen med syreförbrukning till följd av föroreningar av näringsämnen är särskilt allvarliga i Östersjön och Svarta havet.
- Marint skräp, främst plast, är ett ökande problem både globalt och i EU. I Nordsjön har över 90 % av stormfåglarna plast i magen och på en hundra meter lång strandsträcka på Atlantkusten finns i genomsnitt 712 skräpföremål. Detta ökande problem får olika effekter, vars omfattning ännu inte är helt känd.
- Även om inte klimatförändringar bedöms direkt enligt ramdirektivet om en marin strategi bidrar även de till den ytterligare försämringen av de marina ekosystemen.

Det krävs ökade insatser för att uppfylla 2020-målet att uppnå en god miljöstatus som ett led i ett fullständigt, lämpligt, konsekvent och enhetligt genomförande av ramdirektivet om en marin strategi.

2. VIKTIGA PRINCIPER FÖR BEDÖMNINGEN

Kommissionen har tillämpat ett antal principer för att bedöma huruvida de uppgifter som rapporterats av medlemsstaterna utgör en fullständig, lämplig, konsekvent och enhetlig ram⁵ enligt artikel 8 (inledande bedömning), artikel 9 (fastställande av god miljöstatus) och artikel 10 (fastställande av miljömål) i direktivet. Kommissionen övervägde särskilt följande aspekter:

- Om medlemsstaternas rapporter omfattade alla relevanta deskriptorer och alla

⁴ Meddelande från kommissionen till rådet om ett samråd om fastställande för 2014 av fiskemöjligheter (COM(2013) 319 final).

marina vatten för alla relevanta bestämmelser.

- Om fastställandet av god miljöstatus var specifikt och kvantifierat för att möjliggöra en bedömning av framstegen mot målet att genomföra god miljöstatus.
- Om definitionerna av god miljöstatus i samma marina region eller delregion överensstämde med varandra.
- Om den inledande bedömningen visade att det fanns tillgänglig vetenskaplig kunskap inom alla områden som omfattas av direktivet och om det genom bedömningen var möjligt att fastställa ett utgångsläge som kan tjäna som en framtida referens.
- Om de uppsatta målen avspeglade resultaten av den inledande bedömningen och definitionen av god miljöstatus så att medlemsstaterna har en realistisk chans att uppnå god miljöstatus till 2020.
- Om medlemsstaterna har beaktat befintlig lagstiftning och politik om den marina miljön på EU-nivå samt relevanta normer i de regionala havskonventionerna när EU-normer saknas.

Principerna har utformats på grundval av en rad frågeformulär⁶. Om en eller flera av principerna inte uppfyllts har bedömningen blivit ”delvis lämplig” eller ”olämplig” samt ”inkonsekvent” och/eller ”låg” eller ”medel” med avseende på överensstämmelsen. Om alla principer var uppfyllda, även på en miniminivå, blev bedömningen ”lämplig”, ”konsekvent” och ”överensstämmande”.

Endast om de sistnämnda kriterierna uppfylls av alla medlemsstater går det att fastställa om den nuvarande politiken hjälper EU som helhet in på rätt spår för att uppnå ”ekologiskt variationsrika och dynamiska oceaner och hav som är rena, friska och produktiva”⁷ till 2020. Så är inte fallet för närvarande. Problemet kan illustreras genom följande exempel:

- Medlemsstaterna rapporterade om olika förteckningar över arter och livsmiljöer. En del medlemsstater bortsåg från de förteckningar som fastställs i habitatdirektivet, medan andra bortsåg från livsmiljöer som finns i deras vatten.
- Medlemsstaterna identifierade olika förorenande ämnen som anges i förteckningen över prioriterade ämnen i ramdirektivet om vatten, inriktade sig på vissa och bortsåg från andra.

⁵ I artikel 12 i ramdirektivet om en marin strategi föreskrivs följande: ”Kommissionen ska, på grundval av de underrättelser som lämnats i enlighet med artiklarna 9.2, 10.2 och 11.3 avseende varje marin region eller delregion, för varje medlemsstat bedöma huruvida de anmälda komponenterna bildar en lämplig ram som uppfyller direktivets krav och får de berörda medlemsstaterna att lämna sådana kompletterande upplysningar som är tillgängliga och nödvändiga. När kommissionen utarbetar dessa bedömningar ska den ta hänsyn till hur ramarna stämmer överens inom de olika marina regionerna eller delregionerna och inom gemenskapen.”

⁶ Se det nämnda arbetsdokumentet.

⁷ Artikel 3.5 i ramdirektivet.

- Endast ett fåtal medlemsstater uppgav tydligt att samtliga fiskbestånd bör nyttjas vid eller under maximalt hållbart uttag.

Huvudsyftet med kommissionens bedömning är dock inte att undersöka hur direktivet följs. Syftet med bedömningen är snarare att ge kommissionen möjlighet att vägleda medlemsstaterna så att de kan uppfylla direktivets mål och att ge en ögonblicksbild av genomförandet. Kommissionen medger att rapporteringen är en stor uppgift för medlemsstaterna, särskilt med tanke på de snäva tidsgränserna, vilket innebär att kommissionens bedömning är så exakt som de mottagna uppgifterna tillåter. Det finns exempel på mycket god rapportering, men även fall där rapporteringen innehåller luckor eller motsägelser.

3. DE VIKTIGASTE RESULTATEN

1) En heltäckande bedömning

Bedömningen av de marina vattnens status i EU är heltäckande och inbegriper socioekonomiska överväganden. Den ger en bättre förståelse för belastningar och påverkan av mänskliga aktiviteter på det marina livet och utgör en rik informationskälla. Biologisk mångfald, främmande arter, marint avfall och undervattensbuller har i synnerhet behandlats mer systematiskt än någonsin tidigare. Merparten av medlemsstaterna har rapporterat om de flesta artiklarna och deskriptorerna, vilket ger en mycket bred överblick av den marina miljön i Europa. Kvaliteten på rapporteringen varierar dock stort från land till land och från en deskriptor till en annan inom de individuella medlemsstaterna.

Man har ägnat större uppmärksamhet åt instrument som ramdirektivet om vatten, den gemensamma fiskeripolitiken och EU:s politik för biologisk mångfald på det marina området. Detta är ett viktigt bidrag eftersom politiken blir mer enhetlig, vilket i sin tur har lett till ökat sektorsövergripande samarbete och ökad dialog inom EU.

Arbetet med ramdirektivet om en marin strategi har dessutom satt igång och kompletterat ny utveckling inom de regionala havskonventionerna, vilket visar på komplementariteten i arbetet på EU-nivå och regional nivå på det marina området och ger ömsesidiga fördelar för samtliga berörda parter. Inom de regionala havskonventionerna har man, i varierande utsträckning, arbetat med rapporter om tillståndet hos de berörda haven för att komplettera medlemsstaternas egna inledande bedömningar. Man har även utformat nya indikatorer, mål och metoder på regional nivå och har enats om behovet av förbättrad regional samordning.

Avslutningsvis anordnades offentliga samråd i medlemsstaterna⁸, vilket gav tillfälle till diskussioner med intressenterna om ambitionsnivån för den marina politiken både inom och utanför EU.

Generellt sett har den första fasen av ramdirektivet om en marin strategi fört EU ett steg närmare ett konkret genomförande av ekosystemansatsen när det gäller förvaltning av mänskliga aktiviteter som påverkar våra hav, ett koncept som står i centrum för direktivet.

⁸ Kommissionen har fått information från 17 medlemsstater om offentliga samråd enligt artikel 19 i ramdirektivet om en marin strategi. Se arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar för mer information.

Värdefulla lärdomar har gjorts både på EU-nivå, i medlemsstaterna och inom de regionala havskonventionerna.

2) Lämplighet

Trots dessa positiva aspekter har kommissionen även funnit brister i medlemsstaternas inlämnade rapporter. Även de medlemsstater som visar bäst resultat måste fortfarande rätta till vissa brister.

Medlemsstaternas inledande bedömningar enligt artikel 8 utgör den evidensbas som utgör grunden för direktivets genomförande. Ändå ger rapporterna om den inledande bedömningen ofta en splittrad överblick av tillståndet hos den marina miljön, vilket inte alltid avspeglar hela den tillgängliga kunskapen.

Det är dock oundvikligt att det saknas uppgifter i medlemsstaternas rapporter eftersom det fortfarande finns stora kunskapsluckor i marina frågor. Omfattningen av den bedömning som krävs enligt artikel 8 i ramdirektivet är dessutom mycket bred. Trots detta har endast ett fåtal medlemsstater lagt fram en strategi om hur de befintliga uppgiftsluckorna ska kunna åtgärdas före nästa rapporteringsperiod, till exempel genom framtida övervakningsplaner på nationell eller regional nivå. Resultaten av de forskningsprojekt med särskild inriktning på kunskapsluckor om marina frågor som är relevanta för de 11 deskriptorerna i ramdirektivet har inte alltid utnyttjats maximalt. Avslutningsvis utnyttjade inte medlemstaterna den inledande bedömningen för att fastställa ett utgångsläge. Detta förlorade tillfälle gör det svårt och i vissa fall omöjligt att bedöma avståndet till målet.

Ett lämpligt fastställande av en god miljöstatus enligt artikel 9 är dessutom särskilt viktigt under den första fasen av genomförandet, eftersom detta utgör den ambitionsnivå som medlemsstaterna åtar sig att uppnå till 2020.

Majoriteten av medlemsstaterna rapporterade en god miljöstatus för samtliga deskriptorer och en del fastställde ambitiösa riktmärken med utgångspunkt i definitionen. De flesta medlemsstater gick emellertid inte längre än den grundläggande beskrivning av en god miljöstatus som anges i direktivet. Många medlemsstater inbegrep till exempel inte kvalitativa eller förklarande element för att åskådliggöra konceptet och skapa mervärde, ambition och tydligt fastställda mål. God miljöstatus har ofta inte fastställts på ett mätbart sätt, vilket gör det omöjligt att i praktiken bedöma i vilken utsträckning en god miljöstatus uppnås. I de fall man har haft höga kvalitativa ambitioner i definitionen av god miljöstatus har det stannat vid föresatser.

Medlemsstaterna har dessutom i vissa fall inte systematiskt byggt på befintlig EU-lagstiftning och normer från de regionala havskonventionerna. Detta kan bero på att alla medlemsstater kanske inte har förhållandet mellan ramdirektivet och annan relevant lagstiftning tillräckligt klart för sig. Vissa medlemsstater har ”valt och vrakat” och har endast delvis tagit hänsyn till befintliga regler, mål och gränsvärden. Om denna situation inte förändras skulle uppnåendet av god miljöstatus enligt den nuvarande definitionen endast leda till en blygsam förbättring av kvaliteten på våra hav.

Samma slutsatser kan dras om de mål som fastställts enligt artikel 10 i ramdirektivet. Medlemsstaterna har fastställt en rad olika mål med olika ambitions- och detaljnivåer.

Viktigare är dock att de fastställda miljömålen i vissa fall inte är tillräckliga för att uppnå en god miljöstatus.

3) Konsekvens

Ett annat allmänt problem är den bristande konsekvensen i medlemsstaternas genomförande. Särskilt anmärkningsvärt är att alla medlemsstater inte har tagit fasta på den logiska kopplingen mellan den inledande bedömningen (utgångspunkten), fastställandet av god miljöstatus (slutmålet) och målen (de insatser som krävs för att nå målet från utgångspunkten). En del medlemsstater gjorde ingen tydlig åtskillnad mellan fastställandet av god miljöstatus och målen i sig eller beaktade inte den inledande bedömningen i utformningen av målen, vilket ledde till att den önskvärda omfattande och heltäckande processen i stället blev en rad rapporteringsuppgifter utan inbördes samband.

4) Överensstämmelse

Det regionala samarbetet via de regionala havskonventioner som skyddar EU:s marina vatten är välutvecklat. Viktiga åtaganden gjordes av alla regionala havskonventioner om att genomföra ekosystemansatsen och stödja genomförandet av ramdirektivet om en marin strategi. Tyvärr utnyttjar medlemstaterna resultaten av det regionala samarbetet i varierande grad. Ibland kom det relevanta arbetet inom de regionala havskonventionerna för sent, men i de fall det var klart i tid användes det inte alltid i de nationella rapporterna.

Detta har lett till bristande överensstämmelse inom EU och även inom samma marina region eller delregion (ett krav enligt artiklarna 3.5 b och 5.2 i ramdirektivet). Överensstämmelsen varierar stort inom EU och är hög i vissa regioner och för vissa deskriptorer, men generellt är den måttlig till låg. Medlemsstaterna i nordöstra Atlanten visar den största överensstämmelsen (det finns dock stort utrymme för förbättringar), medan överensstämmelsen är lägst i Medelhavet och särskilt i Svarta havet (även om Svarta havet endast kunde bedömas delvis).

Det finns således ingen gemensam tolkning av begreppet god miljöstatus, inte ens på (del)regional nivå. Det finns dessutom över 20 olika definitioner av god miljöstatus inom EU, vilket i sin tur innebär att det inte finns några gemensamma eller jämförbara mål.

4. REKOMMENDATIONER OCH NÄSTA STEG

Analysen av den första fasen av genomförandet av ramdirektivet om en marin strategi visar tydligt att det krävs mycket större framsteg för att undvika en bristfällig, ineffektiv, splittrad och onödigt kostsam strategi för skyddet av den marina miljön.

Medlemsstaternas rapportering är svår att jämföra, vilket i sin tur försvårar samordnade åtgärder och analyser. Det kommer därför inte bara att bli svårt att uppnå en god miljöstatus till 2020, utan det är även svårt att veta hur långt vi är från att nå målet. Detta innebär också att de ekonomiska aktörerna inte får lika villkor inom EU och dess marina regioner. Det äventyrar dessutom en viktig resursbas, utan vilken blå tillväxt inte kommer att vara hållbar på lång sikt.

Det finns nu en möjlighet att förbättra situationen innan de övervaknings- och åtgärdsprogram som planeras för 2014 respektive 2015 utarbetas. Dessa program kommer att ge bättre resultat till en lägre kostnad om de samordnas och utformas gemensamt av medlemsstaterna.

1) Lärdomar hittills

Innan resultaten från denna bedömning är klara har kommissionen och medlemsstaterna redan dragit en rad lärdomar, som har omsatts i konkreta initiativ.

- Kommissionens genomförandestrategi för ramdirektivet om en marin strategi⁹ har anpassats till de nya utmaningarna och ett nytt arbetsprogram för genomförandet av ramdirektivet¹⁰ för 2014–2018 har utarbetats tillsammans med medlemsstaterna, de regionala havskonventionerna och andra berörda aktörer. I det gemensamma programmet fastställs viktiga milstolpar, samarbetet mellan de regionala havskonventionerna stärks och en vägledning planeras för att förbättra den gemensamma tolkningen av ramdirektivets krav.
- Ytterligare stöd i genomförandet har lämnats till medlemsstaterna genom skräddarsydda och praktiska projekt som finansieras inom EU:s integrerade marina politik. Dessa projekt ägnas till exempel åt att förbättra genomförandet av direktivet i Medelhavet och Svarta havet.
- Åtgärder har också vidtagits för att rationalisera och förenkla medlemsstaternas rapporteringsskyldigheter och för att utnyttja den befintliga rapporteringen enligt relevant lagstiftning, baserat på principen ”rapportera en gång, men använd uppgifterna många gånger”.

2) Vägen framåt

Förutom det man har lärt sig måste mycket mer göras inom den löpande genomförandeperioden och innan rapporteringen upprepas 2018. Det behövs inte bara ett antal specifika åtgärder och en högre ambitionsnivå, utan även en ändrad inställning till hur ramdirektivet om en marin strategi bör genomföras så att de brister som har konstaterats kan rättas till.

På kort sikt och i enlighet med artikel 12 i ramdirektivet är det viktigt dra nytta av de mest positiva aspekterna av genomförandet så här långt och se till att de konstaterade bristerna inte får en negativ inverkan på det framtida genomförandet av ramdirektivet. För att kunna göra detta bör medlemsstaterna snabbt och på allvar överväga följande rekommendationer, även när de utarbetar övervaknings- och åtgärdsprogrammen. Medlemsstaterna bör bland annat göra följande:

- Använda övervakningsprogrammen för att rätta till de brister och luckor som konstaterats i den inledande bedömningen.

⁹ Enligt direktivet ska medlemsstaterna lämna detaljerade och samordnade bidrag. För att underlätta arbetet har medlemstaterna och kommissionen inrättat ett informellt samordningsprogram, den gemensamma genomförandestrategin.

¹⁰ Arbetsprogram som har fastställts som ett led i den gemensamma genomförandestrategin:
http://ec.europa.eu/environment/marine/eu-coast-and-marine-policy/implementation/index_en.htm

- Systematiskt tillämpa standarder i EU-lagstiftningen (t.ex. den gemensamma fiskeripolitiken, ramdirektivet om vatten, habitatdirektivet osv. och det föreslagna direktivet om fysisk planering i kust- och havsområden och integrerad förvaltning av kustområden¹¹ så snart det träder i kraft) som minimikrav. Om det inte finns några standarder bör medlemstaterna i sina övervaknings- och åtgärdsprogram använda regionspecifika gemensamma indikatorer som utformats av de respektive regionala havskonventionerna.
- Se över och om möjligt uppdatera definitionerna av en god miljöstatus samt relevanta mål som en förberedelse inför övervaknings- och åtgärdsprogrammen för att möjliggöra en konsekvent strategi inom och mellan regionerna och mellan de olika bestämmelserna.

I de fall kommissionen har påvisat brister bör medlemsstaterna dessutom så snart som möjligt och senast 2018 avsevärt förbättra kvaliteten på och överensstämelsen hos definitionerna av god miljöstatus, de inledande bedömningarna och miljömålen för att se till att den andra genomföranderundan ger större fördelar. Här bör följande åtgärder vidtas:

- Senast 2015 se över, stärka och förbättra det gällande beslutet 2010/477/EU om god miljöstatus, med sikte på en tydligare, enklare, mer konkret, enhetlig och jämförbar uppsättning kriterier och metodstandarder för god miljöstatus. Det kan också vara lämpligt att räkna med klimateffekterna i bedömningen av god miljöstatus i översynen¹².
- Se över bilaga III till ramdirektivet om en marin strategi, och om nödvändigt se över och utarbeta en särskild vägledning för att garantera ett mer enhetligt och konsekvent tillvägagångssätt för bedömningarna under nästa genomförandeperiod.

Införa ett modernt och effektivt system för data- och informationsutbyte mellan EU (EES) och de regionala havskonventionerna ("Wise-Marine") genom att dra full nytta av den pågående utvecklingen för att förbättra tillgängligheten och överensstämelsen mellan marina uppgifter genom initiativet *Marin kunskap 2020*.

- Systematiskt använda de bedömningar som medlemsstaterna gör enligt annan relevant EU-lagstiftning eller inom de regionala havskonventionerna. Det förberedande arbetet med detta bör inledas omedelbart.
- Utarbeta handlingsplaner som samordnas på (del)regional nivå för att senast 2018 rätta till konstaterade brister¹³.

Sist men inte minst bör regionalt samarbete stå i centrum för genomförandet av ramdirektivet och påverka de nationella genomförandeprocesserna, i stället för tvärtom. På regional nivå bör kommissionen och medlemsstaterna samarbeta med andra avtalsparter inom ramen för de regionala havskonventionerna för att stimulera ytterligare samordning på regional eller

¹¹ Förslag till direktiv om upprättandet av en ram för fysisk planering i kust- och havsområden och integrerad förvaltning av kustområden (COM(2013) 133 final).

¹² Såsom anges i SWD (2013) 133 final (som ett led i kommissionens EU-strategi för klimatanpassning).

¹³ Dessa handlingsplaner kan inspireras av de strukturerade ramarna för genomförande och information, och fastställa de olika åtgärder som medlemsstaterna bör vidta för att förbättra genomförandet (se COM(2012) 95).

delregional nivå, dock med beaktande av att varje regional havskonvention har sina speciella särdrag. Medlemsstaterna bör sedan systematiskt använda resultatet i sina nationella genomförandeprocesser. Kommissionen och medlemsstaterna bör fortsätta att diskutera de bästa sätten att främja regionalt samarbete och ytterligare förstärka samarbetet med de regionala havskonventionerna, framför allt för att anpassa arbetsprogrammen i högre grad.

Syftet med dessa rekommendationer är att ge en tydlig ram för en gradvis förbättring av samarbetet om genomförandet av ramdirektivet om en marin strategi, med stegvisa åtgärder och mål som ska uppfyllas på alla relevanta nivåer. Denna framtidsstrategi kommer, om den genomförs fullständigt och snabbt av alla och i god tid före 2018, att bidra till den ändrade politiska inställning som är så nödvändig, och kommer dessutom att förbättra det gemensamma skyddet av våra oceaner och hav under den korta tid som återstår fram till 2020.

Kommissionen har för avsikt att under 2016 göra en förnyad bedömning som ett led i sin rapport om åtgärdsprogrammen¹⁴ av huruvida den samarbetsstrategi som beskrivs ovan har genomförts och har gett resultat eller om det krävs ytterligare åtgärder för att garantera ett korrekt genomförande av ramdirektivet om en marin strategi. Översynen av beslutet om god miljöstatus 2015 och stärkande av det regionala samarbetet är centrala faktorer i denna strategi. Parallellt med detta kan kommissionen när så krävs utnyttja möjligheten att inleda flera överträdelseförfaranden för att se till att ramdirektivet genomförs korrekt.

5. SLUTSATS

EU:s ytterst bräckliga marina ekosystem belastas allt hårdare av mänskliga aktiviteter. Att genomföra direktivet om en marin strategi och omvandla ekosystemansatsen till en vetenskapligt sund realitet i den marina miljön, samtidigt som EU arbetar tillsammans med sina grannar, är en mycket utmanande men viktig uppgift. Under den första fasen av genomförandet av ramdirektivet har viktiga milstolpar fastställts på EU-nivå och på regional och nationell nivå, vilket är en viktig insats. Friska oceaner och hav är dock fortfarande en mycket avlägsen realitet i EU. Om detta mål ska uppnås till 2020, det vill säga på mindre än sju år, krävs förnyade och intensifierade insatser och snabba och stora förändringar av formerna för samarbetet mellan medlemsstaterna, kommissionen, de regionala havskonventionerna och andra relevanta organisationer. Samarbetet bör inriktas på gemensamma åtgärder och planering och en samordnad politik för olika sektorer. Ökad samordning av övervaknings- och åtgärdsprogrammen, ett mer ambitiöst regionalt samarbete och en tydligare förståelse av alla parter roller, ansvar och skyldigheter kommer dessutom att bidra till att skapa ett mindre kostsamt och mer effektivt skydd av den marina miljön på samma sätt som ett fullständigt genomförande av EU:s regelverk vad gäller föroreningar från landbaserade källor och mer systematiska ansträngningar för att uppnå integrerad förvaltning av kustområden. Dessa åtgärder är ett minimikrav för att EU ska kunna genomföra ramdirektivet om en marin strategi, skydda sina oceaner och hav och se till att dess marina vatten blir en hållbar källa till utveckling för kommande generationer.

¹⁴ Artikel 16 i ramdirektivet.